

USTAWA
z dnia 29 sierpnia 1997 r.

Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 1997
r. Nr 133, poz. 882.

o komornikach sądowych i egzekucji

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Komornik sądowy, zwany dalej "komornikiem", jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym.

Art. 2.

1. Komornik wykonuje czynności egzekucyjne w sprawach cywilnych oraz inne czynności przekazane na podstawie odrębnych przepisów.
2. Komornik pełni czynności osobiście, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach prawa.
3. Komornikom powierza się w szczególności następujące zadania:
  - 1) wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach o roszczenia pieniężne i niepieniężne oraz o zabezpieczenie roszczeń,
  - 2) wykonywanie innych tytułów wykonawczych wydanych na podstawie odrębnych przepisów,
  - 3) sporządzanie protokołu stanu faktycznego przed wszczęciem procesu sądowego lub przed wydaniem orzeczenia na zarządzenie sądu lub prokuratora.
4. Komornik, poza zadaniami określonymi w ust. 3, ma prawo:
  - 1) doręczania zawiadomień sądowych, obwieszczeń, protestów i zażaleń oraz innych dokumentów za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty,
  - 2) na wniosek organizatora licytacji - sprawowania urzędowego nadzoru nad dobrowolnymi publicznymi licytacjami, z przybiciem najniższej lub najwyższej oferty.

Art. 3.

1. Przy wykonywaniu czynności komornik podlega tylko ustawom oraz orzeczeniom sądu.
2. Prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, nadzoruje formalną poprawność jego działalności, a w szczególności:
  - 1) szybkość, sprawność i rzetelność postępowania poprzez badanie, czy w konkretnych sprawach nie zachodzi nieuzasadniona przewlekłość w podejmo-

- waniu czynności, przy czym nadzór nie może wkraczać w działania podlegające nadzorowi sądu,
- 2) prawidłowość prowadzenia biurowości i rachunkowości, z tym że nadzór nie może wkraczać w gospodarkę środkami przeznaczonymi na utrzymanie kancelarii komorniczej i finansowanie działalności egzekucyjnej,
  - 3) kulturę pracy, w tym przestrzeganie wyznaczonych terminów czynności i przyjmowania interesantów oraz utrzymywanie kancelarii komorniczej na poziomie odpowiednim do godności urzędu i posiadanych środków.
3. W zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu rejonowego działa wyłącznie poprzez jednokrotną kontrolę przeprowadzoną w ciągu roku w kancelarii komornika sprawowaną osobiście lub przez wyznaczonego sędziego i przy pomocy księgowego oraz w ramach rozpatrywania skarg i zażaleń nie stanowiących przedmiotu rozpoznania sądu w trybie art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego. Prezes sądu rejonowego uprawniony jest, w zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, do żądania od komornika stosownych wyjaśnień i wydawania zarządzeń, których nieprzestrzeganie może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Art. 4.

Komornik używa okrągłej pieczęci urzędowej z godłem państwa, zawierającej w otoku jego funkcję oraz oznaczenie siedziby.

Art. 5.

Komornik prowadzi kancelarię komorniczą, zwaną dalej "kancelarią".

Art. 6.

Skargi na postępowanie komornika nie dotyczące czynności egzekucyjnych i nie objęte nadzorem prezesa sądu rejonowego rozpatrują organy samorządu komorniczego.

Art. 7.

1. Na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii właściwej izby komorniczej, w drodze rozporządzenia, ustanawia i znosi rewiry komornicze oraz wyznacza siedziby kancelarii.
2. Minister Sprawiedliwości prowadzi rejestr rewirów komorniczych i siedzib kancelarii.
3. Minister Sprawiedliwości do dnia 31 marca każdego roku ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wykaz zarejestrowanych kancelarii i rewirów komorniczych.

Art. 8.

1. Wierzyciel ma prawo wyboru komornika w granicach właściwości sądu apelacyjnego.
2. Komornik działa na obszarze swojego rewiru komorniczego obejmującego część lub cały obszar właściwości sądu rejonowego lub kilku sądów rejonowych.

3. Komornik nie może odmówić przyjęcia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, do którego przeprowadzenia jest właściwy.
4. Na pisemny wniosek wierzyciela komornik może prowadzić egzekucję na obszarze właściwości sądu apelacyjnego.
5. Komornik prowadzący egzekucję według wyboru wierzyciela zawiadomi o wszczęciu i zakończeniu egzekucji komornika, któremu sprawa przypadłaby zgodnie z właściwością lub podziałem czynności.
6. W razie podejmowania czynności, na żądanie wierzyciela poza rewirem komornika, kosztami obciąża się wierzyciela, niezależnie od przysługującego mu zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych. Na pokrycie kosztów wierzyciel wpłaca zaliczkę przed podjęciem czynności.
7. Przez koszty, o których mowa w ust. 6, rozumie się diety, zwrot za przejazdy, transporty specjalistyczne oraz koszty noclegów komornika.
8. Komornik, za zgodą wierzyciela, może przekazać całość lub część sprawy egzekucyjnej innemu komornikowi, jeżeli ten wyrazi na to zgodę. Przekazanie sprawy nie wpływa na wysokość opłat.

Art. 9.

Do komornika stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o wyłączeniu sędziego.

Rozdział 2

Powoływanie i odwoływanie komorników

Art. 10.

1. Komornikiem sądowym może być ten, kto:
  - 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
  - 2) jest nieskazitelnego charakteru,
  - 3) ukończył wyższe studia prawnicze lub administracyjne,
  - 4) odbył aplikację komorniczą,
  - 5) złożył egzamin komorniczy,
  - 6) ukończył 25 lat.
2. Od wymagań określonych w ust. 1 w pkt 4 i 5 zwolnieni są sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, radcowie prawni, notariusze oraz osoby, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną, a także osoby posiadające stopień doktora nauk prawnych.

Art. 11.

1. Komornika powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego, złożony za pośrednictwem prezesa sądu apelacyjnego, w okręgu którego komornik zamierza wykonywać swoje czynności. Przed powołaniem Minister Sprawiedliwości zasięga opinii samorządu komorniczego o zainteresowanym.

2. Samorząd komorniczy ma obowiązek przedstawić opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Brak opinii w tym terminie nie wstrzymuje rozpoznania wniosku przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Minister Sprawiedliwości może również powołać komornika z własnej inicjatywy po zasięgnięciu opinii samorządu komorniczego. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 12.

1. Do wniosku o powołanie zainteresowany powinien dołączyć dokumenty potwierdzające swoje kwalifikacje oraz może przedkładać opinie.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa osoba zainteresowana bezpośrednio do prezesa sądu apelacyjnego lub za pośrednictwem izby komorniczej, w której okręgu znajduje się rewir komorniczy, o którego objęcie wnioskuje zainteresowany.

Art. 13.

1. Komornik jest obowiązany w terminie miesiąca od dnia zawiadomienia o powołaniu utworzyć lub objąć kancelarię i zgłosić o tym Ministrowi Sprawiedliwości.
2. Minister Sprawiedliwości w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku niedokonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, powołanie traci moc. Okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.
4. Z dniem zgłoszenia o objęciu lub utworzeniu kancelarii Ministrowi Sprawiedliwości nawiązuje się stosunek pracy z komornikiem.

Art. 14.

1. Przy powołaniu komornik składa ślubowanie wobec Ministra Sprawiedliwości według następującej roty:

"Ślubuję uroczyście jako komornik powierzone mi obowiązki wypełnić zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy państwowej i zawodowej, w postępowaniu swym kierować się zasadami uczciwości, godności i honoru."
2. Minister Sprawiedliwości może upoważniać prezesa właściwego sądu apelacyjnego do przyjęcia ślubowania.

Art. 15.

1. Minister Sprawiedliwości odwołuje komornika, jeżeli komornik:
  - 1) zrezygnował z pełnienia swoich obowiązków,
  - 2) z powodu choroby lub stanu zdrowia został uznany orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków komornika lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo zalecenia właściwej izby komorniczej,
  - 3) ukończył 65 rok życia,

- 4) został pozbawiony prawomocnym wyrokiem sądu praw publicznych lub prawa wykonywania zawodu,
  - 5) rażąco i uporczywie naruszył przepisy prawa, co zostało stwierdzone orzeczeniami sądu wydanymi w wyniku rozpoznania środków zaskarżenia, skarg na czynności komornika lub innych środków prawnych - na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego,
  - 6) został ukarany, prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym, karą wydalenia ze służby komorniczej,
  - 7) nie zawarł umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub utracił to ubezpieczenie z zawinionych przez siebie przyczyn.
2. Odwołanie komornika w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 7, następuje po uprzednim wysłuchaniu komornika, chyba że nie jest to możliwe, oraz po zasięgnięciu opinii samorządu komorniczego.

Rozdział 3

Obowiązki i prawa komorników

Art. 16.

Komornik jest obowiązany postępować zgodnie z przepisami prawa, złożonym ślubowaniem i zasadami etyki zawodowej oraz podnosić kwalifikacje zawodowe.

Art. 17.

Komornik używa tytułu: "Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w ..." lub "Komornik Sądowy Rewiru ... przy Sądzie Rejonowym w ...", a jeżeli siedziba kancelarii znajduje się w innej miejscowości niż siedziba sądu rejonowego, należy dodać "Kancelaria komornicza w ..." z dokładnym adresem.

Art. 18.

1. Komornik dostosowuje dni i godziny przyjęć interesantów do miejscowych warunków. Po uzgodnieniu tych warunków z prezesem sądu rejonowego, przy którym działa, podaje o nich informację na tablicy informacyjnej u wejścia do kancelarii.
2. W sprawach pilnych komornik powinien przyjąć interesantów poza ustalonymi godzinami przyjęć. Komornik powinien również przyjąć interesantów w niedziele i święta, jeżeli ważny interes strony wymaga niezwłocznego działania z udziałem komornika.

Art. 19.

1. Komornik może wykonywać czynności urzędowe w dni robocze i soboty w godzinach od 7 do 21. Na wykonanie czynności w dni ustawowo wolne od pracy lub w godzinach nocnych wymagana jest zgoda prezesa sądu rejonowego.
2. Czynności komornika rozpoczęte przed godziną 21 mogą być prowadzone w dalszym ciągu bez zgody, o której mowa w ust. 1, jeżeli ich przerwanie może znacznie utrudnić egzekucję.

Art. 20.

1. Komornik jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, trwa także po odwołaniu komornika.
3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy komornik składa zeznanie przed sądem w charakterze świadka.

Art. 21.

1. Komornikowi nie wolno podejmować dodatkowego zajęcia lub zatrudnienia, które by przeszkadzało w pełnieniu obowiązków albo mogło uchybiać powadze wykonywanego zawodu.
2. Dodatkowe zatrudnienie komornik może podjąć za zgodą prezesa właściwego sądu apelacyjnego i rady izby komorniczej.
3. O zamiarze podjęcia dodatkowego zajęcia komornik zawiadamia prezesa właściwego sądu apelacyjnego i radę izby komorniczej. Prezes tego sądu w terminie tygodniowym może sprzeciwić się podjęciu tego zajęcia.

Art. 22.

Komornik ma obowiązek w terminie tygodniowym przekazać uprawnionemu wyegzekwowane należności, a jeżeli dopuści do opóźnienia, jest obowiązany zapłacić uprawnionemu odsetki od kwot otrzymanych i nie rozliczonych w terminie.

Art. 23.

1. Komornik ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności.
2. Zastępca komornika ponosi odpowiedzialność jak komornik w zakresie czynności, które wykonywał.

Art. 24.

Komornik ma obowiązek zawarcia umowy o ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkodę, która może wyniknąć w związku z jego działalnością egzekucyjną, a jeżeli komornik zatrudnia pracowników, również umowy o ubezpieczeniu od swojej odpowiedzialności za szkodę, która może wyniknąć z działania jego pracowników w związku z postępowaniem egzekucyjnym.

Art. 25.

Komornicy opłacają, na potrzeby organów samorządu komorniczego, składki miesięczne, których wysokość ustala corocznie Krajowa Rada Komornicza.

Art. 26.

1. Jeżeli komornik nie może pełnić obowiązków z powodu przeszkód prawnych lub faktycznych, pełnienie obowiązków zleca się zastępcy komornika.

2. Zastępcą komornika może być komornik innego rewiru komorniczego lub asesor komorniczy.

Art. 27.

1. W przypadku gdy w kancelarii nie jest zatrudniony asesor komorniczy, zastępcę komornika wyznacza prezes właściwego sądu apelacyjnego na wniosek właściwej rady izby komorniczej.
2. Zastępstwo komornika musi być uzgodnione z komornikiem, chyba że nie jest to możliwe.

Art. 28.

Za podstawę naliczenia składki na ubezpieczenie społeczne komornika przyjmuje się wyłącznie jego wynagrodzenie zasadnicze.

Rozdział 4

Aplikanci i asesory komorniczy

Art. 29.

1. Aplikantem komorniczym może być ten, kto odpowiada wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1-3.
2. Aplikant komorniczy jest zatrudniony przez komornika za zgodą rady izby komorniczej.
3. Komornik ma obowiązek zatrudnić co najmniej jednego aplikanta komorniczego w okresie 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Prezes sądu apelacyjnego może zwolnić komornika z obowiązku, o którym mowa w ust. 3, po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego i rady izby komorniczej.

Art. 30.

1. Aplikacja komornicza trwa 2 lata i ma na celu zapoznanie aplikanta komorniczego z całokształtem pracy komornika.
2. Aplikant komorniczy po upływie roku od dnia rozpoczęcia aplikacji komorniczej może być upoważniony przez komornika do samodzielnego wykonywania określonych czynności egzekucyjnych, do których upoważniony jest asesor komorniczy. Upoważnienie to wymaga formy pisemnej i powinno być okazane stronie na jej żądanie przed przystąpieniem do czynności.

Art. 31.

1. Aplikacja komornicza kończy się egzaminem komorniczym, organizowanym przez Krajową Radę Komorniczą, składanym przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Ministra Sprawiedliwości.
2. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:
  - 1) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości jako przewodniczący,

- 2) przedstawiciel Krajowej Rady Komorniczej,
  - 3) dwaj sędziowie sądu wojewódzkiego delegowani przez Ministra Sprawiedliwości,
  - 4) komornik delegowany przez radę izby komorniczej.
3. Koszty przeprowadzenia egzaminu komorniczego ponosi Krajowa Rada Komornicza i egzaminowany.
  4. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, zakres egzaminu komorniczego, tryb postępowania komisji egzaminacyjnej i wysokość wynagrodzenia jej członków.

Art. 32.

1. Asesorem komorniczym może zostać osoba odpowiadająca wymaganiom określonym w art. 10.
2. Asesora komorniczego powołuje prezes właściwego sądu apelacyjnego na wniosek komornika, który zamierza zatrudnić asesora komorniczego.
3. Rada izby komorniczej w uzasadnionych przypadkach może zobowiązać komornika do zatrudnienia asesora komorniczego w jego kancelarii.

Art. 33.

1. Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu przeprowadzenie egzekucji w sprawach o świadczenie pieniężne nie przewyższające kwoty dwudziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, z wyłączeniem egzekucji z nieruchomości.
2. Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu także dokonanie określonych czynności w innych sprawach, z wyłączeniem:
  - 1) sprzedaży oraz wydania wierzycielowi ruchomości o wartości przekraczającej kwotę, o której mowa w ust. 1,
  - 2) wykonania opróżnienia lokalu, pomieszczenia, gruntu lub przedsiębiorstwa,
  - 3) wykonania orzeczenia o zastosowaniu środków przymusu,
  - 4) wykonania orzeczenia o odebraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką,
  - 5) ustalenia wysokości kosztów egzekucyjnych w sprawach o roszczenia niepieniężne oraz o roszczenia pieniężne przekraczające kwotę, o której mowa w ust. 1,
  - 6) sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, o ile suma ta przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1,
  - 7) wydawania decyzji i podpisywania dokumentów dotyczących depozytu.
3. Zlecenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinno być wystawione na piśmie i określać sprawy lub czynności, do których przeprowadzenia asesor komorniczy został upoważniony.

Rozdział 5

Koszty działalności egzekucyjnej komornika i zasady prowadzenia kancelarii

Art. 34.

Koszty działalności egzekucyjnej komornika obejmują:

- 1) osobowe i rzeczowe koszty zorganizowania i utrzymania kancelarii, w szczególności związane z zatrudnieniem pracowników, zapewnieniem lokalu i wyposażeniem w niezbędny sprzęt biurowy,
- 2) koszty ochrony zajętego mienia i niezbędnej ochrony osobistej oraz ubezpieczenia mienia kancelarii i własnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
- 3) koszty przejazdów w miejscowości będącej siedzibą komornika, korespondencji, obrotu pieniężnego, przewozu drobnych ruchomości nie wymagających transportu specjalistycznego,
- 4) obowiązkowe opłaty na samorząd komorniczy ponoszone zgodnie z przepisami ustawy,
- 5) inne koszty niezbędne do wykonywania czynności egzekucyjnych oraz czynności przewidziane przepisami ustawy, jeżeli nie są pokrywane w trybie określonym w art. 39.

Art. 35.

Koszty, o których mowa w art. 34, komornik pokrywa z uzyskanych opłat egzekucyjnych.

Art. 36.

1. Komornik zatrudnia na podstawie umów: o pracę, o dzieło lub zlecenia pracowników oraz inne osoby niezbędne do obsługi kancelarii, a także ochrony i pomocy w czynnościach w terenie.
2. Komornik zatrudnia aplikantów komorniczych zgodnie art. 29 ust. 2 i asesorów komorniczych zgodnie z art. art. 32 ust. 2.
3. Za działania osób wymienionych w ust. 1 i 2 związane z postępowaniem egzekucyjnym komornik odpowiada jak za działania własne.
4. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania komornika wynikające z zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz kosztów jego działalności.

Art. 37.

1. Ruchomości stanowiące wyposażenie kancelarii stanowią własność komornika i nie podlegają egzekucji jako przedmioty niezbędne do osobistej pracy.
2. Po zakończeniu pełnienia funkcji komornik obowiązany jest przekazać następcy nieodpłatnie pieczęcie urzędowe. Ewidencjonowane ruchomości wyposażenia kancelarii obowiązany jest zbyć następcy na jego życzenie po cenie zakupu pomniejszonej o stopień amortyzacji.

Art. 38.

Komornik może utworzyć kancelarię poza budynkiem sądu.

Rozdział 6
Wydatki w toku egzekucji**Art. 39.**

1. Komornikowi należy się zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji tylko w zakresie określonym ustawą.
2. Wydatkami, o których mowa w ust. 1, są:
  - 1) należności biegłych,
  - 2) koszty ogłoszeń w pismach,
  - 3) koszty transportu specjalistycznego, przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika, przechowywania i ubezpieczania zajętych ruchomości,
  - 4) należności osób powołanych, na podstawie odrębnych przepisów, do udziału w czynnościach,
  - 5) koszty działania komornika, o których mowa w art. 8 ust. 7, poza terenem rewiru komorniczego,
  - 6) koszty doręczenia środków pieniężnych przez pocztę lub przelewem bankowym.

Art. 40.

Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony, która wniosła o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Zasada ta dotyczy także czynności w sprawach z wniosku Skarbu Państwa lub gminy lub na polecenie sądu albo prokuratora. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, przekazuje komornikowi sumy niezbędne na pokrycie wydatków w sprawach innych osób zwolnionych od kosztów sądowych.

Art. 41.

Komornik obowiązany jest rozliczyć zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona, i zwrócić jej nie wykorzystaną część. Jeżeli skutkiem wcześniejszego postępowania lub z innych przyczyn opłacona zaliczkowo czynność w ogóle nie została dokonana - termin miesięczny biegnie od dnia ukończenia postępowania lub zaistnienia przyczyn niedokonania czynności.

Art. 42.

Sumy przekazane przez sąd lub prokuratora zgodnie z art. 40 komornik zwraca po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi należnościami.

Rozdział 7

Opłaty egzekucyjne

Art. 43.

Za prowadzenie egzekucji i inne czynności wymienione w ustawie komornik pobiera opłaty egzekucyjne.

Art. 44.

1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera opłaty stosunkowe, zależne od wartości egzekwowanego świadczenia. W razie rozszerzenia przez wierzyciela egzekucji co do wysokości egzekwowanego świadczenia, pobiera się także opłatę stosunkową od różnicy tego świadczenia.
2. W razie wyboru przez wierzyciela więcej niż dwóch sposobów egzekucji świadczeń pieniężnych, opłata stosunkowa ulega podwyższeniu o 1/10 część za każdy następny sposób egzekucji.
3. W sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych i w innych przypadkach określonych w ustawie opłata jest stała.

Art. 45.

1. Wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych uzależnione jest od uiszczenia przez wierzyciela części opłaty stosunkowej w wysokości 7% wartości egzekwowanego świadczenia, nie więcej jednak niż 1/3 całej opłaty, o której mowa w art. 49.
2. Jeżeli egzekucja okaże się bezskuteczna bądź wyegzekwowana kwota nie wystarcza na pokrycie kosztów egzekucji, komornik zwraca połowę opłaty stosunkowej.
3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do egzekucji należności Skarbu Państwa i gmin, nie wyłączając egzekucji prowadzonej na polecenie sądu lub prokuratora. Zasada ta nie dotyczy innych wierzycieli zwolnionych od kosztów sądowych przez sąd lub z mocy ustawy.
4. Nieuiszczenie opłaty, o której mowa w ust. 1, w terminie tygodnia od dnia otrzymania przez wierzyciela wezwania do zapłaty lub nieprzekazanie jej przez sąd lub prokuratora, łącznie z poleceniem egzekucyjnym, powoduje zwrot wniosku lub polecenia.
5. Nie opłacony wniosek o wszczęcie egzekucji wniesiony przez adwokata lub radcę prawnego zwraca się bez wzywania do opłat, jeżeli od wniosku pobrana powinna być opłata stała.
6. Komornik może rozłożyć na raty opłatę uiszczaną przez wierzyciela, o którym mowa w ust. 1, wszczynając egzekucję po wpłaceniu pierwszej raty ustalonej przez komornika.

Art. 46.

1. Do wartości egzekwowanego roszczenia stanowiącej podstawę ustalenia opłaty egzekucyjnej wlicza się odsetki, koszty i inne należności podlegające egzekucji

wraz ze świadczeniem głównym w dniu złożenia wniosku lub rozszerzenia egzekucji.

2. Do wartości, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się jednak kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego i kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu egzekucyjnym.
3. Przy oznaczaniu wartości egzekwowanego roszczenia każde rozpoczęte 10 zł liczy się za pełne.

Art. 47.

1. W sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się wartość egzekwowanego roszczenia, stanowiącą podstawę ustalenia opłaty stosunkowej w dniu wszczęcia egzekucji, stanowi suma świadczeń za jeden rok oraz suma świadczeń zaległych.
2. Jeżeli przedmiotem egzekucji są świadczenia za okres krótszy niż rok, wartość egzekwowanego roszczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi suma świadczeń za cały czas ich trwania.

Art. 48.

1. Jeżeli prowadzona jest egzekucja alimentów zasądzonych w stosunku ułamkowym lub procentowym i nie można ustalić wartości egzekwowanego roszczenia w sposób określony w art. 47, to wartość tego roszczenia należy ustalić tymczasowo na podstawie dolnej granicy świadczenia określonego w tytule wykonawczym, a w razie braku oznaczenia dolnej granicy, na podstawie pierwszej potrąconej raty.
2. Ostateczną wartość roszczenia, o którym mowa w ust. 1, ustala się po upływie każdego roku od dnia potrącenia pierwszej raty.

Art. 49.

Cała opłata stosunkowa wynosi 21% wartości egzekwowanego świadczenia, jednak nie może być niższa niż 1/10 i wyższa niż trzydziestokrotna wysokość prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, zwanego dalej "prognozowanym przeciętnym wynagrodzeniem".

Art. 50.

Za egzekucję odebrania rzeczy komornik pobiera opłatę stałą w wysokości 50% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 51.

1. Opłata stała wynosi 40% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia za:
  - 1) wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości; w przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa,
  - 2) wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości lub przedsiębiorstwa oraz za wprowadzenie dozorczy w dozór nieruchomości,

- 3) opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, z tym że odrębną opłatę pobiera się od każdej izby.
2. Przy opróżnianiu lokali mieszkalnych nie pobiera się odrębnej opłaty od pomieszczeń stanowiących: przedpokoje, alkowy, korytarze, werandy, łazienki, spiżarnie, loggie i podobnych.
3. Przy opróżnianiu pomieszczeń i lokali niemieszkalnych w szczególności garażu, stajni, obory lub sklepu, pobiera się opłatę za każde pomieszczenie, jak za izbę.

Art. 52.

Za wykonanie orzeczenia w sprawie odebrania osoby pobiera się opłatę stałą w wysokości 50% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 53.

Za dokonanie spisu inwentarza albo innego spisu majątku pobiera się stałą opłatę w wysokości 10% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia za każdą rozpoczętą godzinę.

Art. 54.

Za wprowadzenie wierzyciela w posiadanie w przypadkach innych niż wymienione w art. 51 pobiera się opłatę stałą w wysokości 25% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, a w razie podjęcia egzekucji na skutek dalszych naruszeń posiadania, opłatę zwiększa się każdorazowo o 100%.

Art. 55.

Za opieczętowanie lub zdjęcie pieczęci, bez dokonywania równoczesnego spisu, pobiera się opłatę stałą w wysokości 4% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia od każdej opieczętowanej izby lub innego pomieszczenia.

Art. 56.

Za egzekucję inną niż wymienioną w art. 44-55 pobiera się opłatę stałą w wysokości 10% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia za każdą rozpoczętą godzinę czynności egzekucyjnych.

Art. 57.

Za wszystkie czynności z udziałem Policji pobiera się opłatę stałą w wysokości 25% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, którą ściąga się od dłużnika.

Art. 58.

Za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz za wykonanie nakazu w sprawie osadzenia dłużnika w zakładzie karnym pobiera się opłatę w wysokości 25% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia. Wykonanie nakazu osadzenia uzależnione jest od uiszczenia opłaty przez wierzyciela.

Art. 59.

1. Opłatę nie uiszczoną przez wierzyciela zwolnionego od kosztów sądowych oraz pozostałą część opłaty nie obciążającą wierzyciela komornik ściąga od dłużnika, z tym że drugą część opłaty stosunkowej oblicza się proporcjonalnie do wyegzekwowanych kwot.
2. Jeżeli egzekucja świadczeń powtarzających się trwa dłużej niż rok, wysokość świadczeń wyegzekwowanych stanowi podstawę ustalenia opłaty stosunkowej ściąganej od dłużnika.
3. W egzekucji wszczętej na polecenie sądu lub prokuratora z wyegzekwowanych kwot w pierwszej kolejności zwraca się uiszczoną część opłaty stosunkowej, a drugą połowę oblicza się zgodnie z zasadą, o której mowa w ust. 1.
4. Z drugiej części opłat egzekucyjnych ściągniętych od dłużnika, o których mowa w ust. 1, 20% stanowi dochód Skarbu Państwa.

Art. 60.

Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, opłaty za czynności komorników nie będące czynnościami egzekucyjnymi.

Rozdział 8**Wynagrodzenie komorników****Art. 61.**

1. Komornik otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.
2. Komornik oprócz wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, pobiera wynagrodzenie prowizyjne z uzyskanych opłat egzekucyjnych.

Art. 62.

1. Wynagrodzeniem prowizyjnym komornika są opłaty egzekucyjne pobrane i ściągnięte w danym miesiącu, pomniejszone o koszty działalności egzekucyjnej, określone w art. 34, oraz o kwotę opłat, o których mowa w art. 59 ust. 4.
2. Wynagrodzenie prowizyjne komornik raz w miesiącu pobiera bezpośrednio z uzyskanych opłat egzekucyjnych.
3. W zakresie wynagrodzenia prowizyjnego komornik jest płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Art. 63.

1. Zastępca niezdolnego do pracy komornika, ustanowiony na podstawie art. 26, pobiera 20% wynagrodzenia prowizyjnego uzyskanego w zastępowanym rewirze komorniczym za czas niezdolności do pracy komornika nie przekraczający 35 dni w ciągu roku.

2. Jeżeli zastępowany komornik pobiera zasiłek chorobowy, korzysta z urlopu bezpłatnego lub z innych przyczyn nie może wykonywać obowiązków - zastępca komornika pobiera całość wynagrodzenia prowizyjnego.
3. Zastępca komornika ustanowiony na czas urlopu wypoczynkowego komornika nie pobiera uzyskanego w czasie zastępowstwa wynagrodzenia prowizyjnego. Wynagrodzenie to przypada w całości zastępowanemu.

Rozdział 9

Nadzór nad komornikami

Art. 64.

1. Nadzór zwierzchni nad działalnością komorników i działalnością samorządu komorniczego sprawuje Minister Sprawiedliwości. Nadzór ten nie może wkraczać w działania podlegające nadzorowi sądu.
2. Nadzór nad działalnością komorników sprawuje Minister Sprawiedliwości poprzez prezesów sądów apelacyjnych i sędziów-wizytatorów.
3. Minister Sprawiedliwości lub, z jego upoważnienia, prezes sądu apelacyjnego może zlecić sędziemu-wizytatorowi przeprowadzenie wizytacji w określonej kancelarii.

Art. 65.

1. Krajowa Rada Komornicza sprawuje nadzór nad komornikami niezależnie od nadzoru sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości i prezesów sądów.
2. Krajowa Rada Komornicza wyznacza komorników-wizytatorów spośród komorników, którzy są obowiązani dokonywać wizytacji w kancelariach danego okręgu. Wizytacja kancelarii powinna być przeprowadzona co najmniej raz w ciągu 3 lat.
3. Przedmiotem nadzoru, o którym mowa w ust. 1, jest terminowość, rzetelność i skuteczność postępowania egzekucyjnego.
4. Osoby powołane do sprawowania nadzoru nad działalnością komorników mają prawo wglądu w czynności komorników, mogą żądać wyjaśnień oraz w razie stwierdzenia uchybień mogą wystąpić do sądu o wydanie zarządzenia w trybie art. 759 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 66.

1. Komornik jest obowiązany złożyć przed dniem 1 lutego każdego roku roczne sprawozdanie ze swojej działalności.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, komornik składa prezesowi sądu apelacyjnego, a kopię tego sprawozdania - właściwej radzie izby komorniczej.
3. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

Art. 67.

1. Rada izby komorniczej przekazuje Krajowej Radzie Komorniczej po dwa egzemplarze protokołów wizytacji i wniosków, poleceń powizytacyjnych oraz sprawozdania zbiorcze kancelarii, a także uchwały i protokoły walnych zgromadzeń komorników izb komorniczych.
2. Krajowa Rada Komornicza przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości uchwały i protokoły walnych zgromadzeń izb komorniczych oraz Krajowego Zjazdu Komorników, a także własne sprawozdanie roczne wraz z bilansem, w terminie dwóch tygodni od dnia ich otrzymania lub sporządzenia.
3. Minister Sprawiedliwości może zażądać, w razie potrzeby, od Prezesa Krajowej Rady Komorniczej i rad izb komorniczych również innych dokumentów niż określone w ust. 2.

Art. 68.

1. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o uchylenie uchwały samorządu komorniczego sprzecznej z prawem w terminie 6 miesięcy od dnia jej otrzymania.
2. Sąd Najwyższy oddala skargę lub uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu komorniczego ze wskazaniem co do sposobu jej załatwienia.

Art. 69.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów i po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przepisy o biurowości i rachunkowości kancelarii.

Art. 70.

Polecenia i wnioski z wizytacji stanowią dla Krajowej Rady Komorniczej i rad izb komorniczych materiał do obowiązkowego, stałego szkolenia komorników.

Rozdział 10**Odpowiedzialność dyscyplinarna****Art. 71.**

Komornik odpowiada dyscyplinarnie w szczególności za:

- 1) naruszenie powagi i godności urzędu,
- 2) rażąco obrazę przepisów prawa,
- 3) niewykonanie poleceń powizytacyjnych,
- 4) wydatkowanie środków podlegających dokumentacji na działalność rażąco niezgodną z ich przeznaczeniem.

Art. 72.

1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
  - 2) nagana,
  - 3) kara pieniężna do trzykrotnej wysokości najniższego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
  - 4) wydalenie ze służby komorniczej.
2. Kara nagany oraz kara pieniężna pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu komorniczego na okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.
  3. Kary pieniężne są przekazywane na rzecz Krajowej Rady Komorniczej.
  4. Wydalenie ze służby komorniczej pociąga za sobą zakaz wykonywania zawodu na okres 5 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.
  5. Kary, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, ulegają zatarciu po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, a kara wydalenia ze służby komorniczej ulega zatarciu po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4.

Art. 73.

Po upływie 3 lat od dnia popełnienia czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, a postępowanie wszczęte ulega umorzeniu. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach prawa karnego.

Art. 74.

Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego mogą złożyć Minister Sprawiedliwości, prezesi sądów, sędziowie-wizytatorzy, organy samorządu komorniczego oraz komornicy-wizytatorzy.

Art. 75.

1. Sprawy dyscyplinarne w pierwszej instancji rozpoznaje w składzie 3-osobowym komisja dyscyplinarna powołana przez Krajową Radę Komorniczą.
2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej stronom przysługuje odwołanie do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.
3. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu wojewódzkiego nie przysługuje kasacja.

Art. 76.

Wykonanie prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej w przypadku kary wydalenia ze służby komorniczej należy do Ministra Sprawiedliwości, a w przypadku kar wymienionych w art. 72 ust. 1 pkt 1-3 - do rady właściwej izby komorniczej.

Art. 77.

W przypadku prawomocnego ukarania koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi ukarany.

Art. 78.

1. Komisja dyscyplinarna może zawiesić w czynnościach komornika, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub karne.
2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach komornika przysługuje zażalenie do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.
3. Wniesienie zażalenia nie uchyla zawieszenia.
4. Zawieszenie w czynnościach ustaje z dniem prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że:
  - 1) komisja dyscyplinarna uchyliła je wcześniej,
  - 2) prawomocnie orzeczona została kara wymieniona w art. 72 ust. 1 pkt 4.
5. W czasie zawieszenia w czynnościach komornika zawiesza się z mocy prawa wszelkie funkcje pełnione przez niego w samorządzie komorniczym.

Rozdział 11
Samorząd komorniczy**Art. 79.**

1. Komornicy tworzą samorząd komorniczy.
2. Samorząd komorniczy obejmuje:
  - 1) Krajowy Zjazd Komorników,
  - 2) Krajową Radę Komorniczą,
  - 3) walne zgromadzenia komorników izb komorniczych,
  - 4) izby komornicze.
3. Krajowa Rada Komornicza i izby komornicze posiadają osobowość prawną.
4. Kadencja władz samorządu komorniczego trwa 4 lata.

Art. 80.

1. Najwyższą władzą samorządu komorniczego jest Krajowy Zjazd Komorników.
2. Krajowy Zjazd Komorników wybiera Prezesa Krajowej Rady Komorniczej, Krajową Komisję Rewizyjną oraz określa siedzibę władz.
3. Członków Krajowej Rady Komorniczej wybierają walne zgromadzenia komorników izb komorniczych po dwóch z każdej izby komorniczej.
4. Krajowy Zjazd Komorników jest zwoływany dla zaopiniowania uchwał w najważniejszych sprawach dotyczących komorników i warunków ich pracy.

Art. 81.

1. Zwyczajny Krajowy Zjazd Komorników jest zwoływany co 2 lata.
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Komorników może być zwołany w każdym czasie na żądanie Ministra Sprawiedliwości albo na żądanie co najmniej trzech izb komorniczych, albo na mocy uchwały Krajowej Rady Komorniczej.
3. Tematyka i problemy do rozstrzygnięcia powinny być podane radom izb komorniczych na miesiąc przed zwołaniem Krajowego Zjazdu Komorniczego.

Art. 82.

Krajowa Rada Komornicza jest związana uchwałami Krajowego Zjazdu Komorników i w swoich poczynaniach nie może wykroczyć poza upoważnienia określone w uchwałach i ustawie.

Art. 83.

Krajowa Rada Komornicza jest reprezentantem komorników.

Art. 84.

1. Prezes Krajowej Rady Komorniczej reprezentuje ją na zewnątrz, kieruje jej pracami i przewodniczy na posiedzeniach. W razie nieobecności Prezesa jego obowiązki wykonuje wiceprezes.
2. Uchwały Krajowej Rady Komorniczej są wykonywane przez Prezesa lub wyznaczonych jej członków.
3. Oświadczenia woli w sprawach majątkowych Krajowa Rada Komornicza wyraża w formie uchwały.
4. Krajowa Rada Komornicza na posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swoich członków, jak również uchwała regulamin swojej pracy. Dokumenty te Krajowa Rada Komornicza doręcza Ministrowi Sprawiedliwości i radom wszystkich izb komorniczych.

Art. 85.

1. Do zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej należy w szczególności:
  - 1) wyrażanie opinii w sprawie powołania i odwołania komorników i asesorów komorniczych, o ustanowieniu i znoszeniu rewirów komorniczych oraz określania siedzib kancelarii,
  - 2) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących biurowości i rachunkowości obowiązujących w kancelariach i w innych sprawach dotyczących przepisów, organizacji i funkcjonowania komornika i kancelarii,
  - 3) przedstawianie opinii w sprawach zmian przepisów dotyczących egzekucji i funkcjonowania komorników,
  - 4) wyrażanie opinii w sprawach przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości lub organy samorządu komorniczego,
  - 5) wyrażanie opinii w sprawach zasad etyki zawodowej,
  - 6) wyrażanie opinii w sprawach aplikacji komorniczej,
  - 7) organizowanie egzaminów na stanowisko komornika,
  - 8) ustalanie wysokości składek miesięcznych na potrzeby samorządu komorniczego oraz zasad ich wydatkowania,
  - 9) wyznaczanie komorników-wizytatorów dla poszczególnych izb komorniczych,
  - 10) zwoływanie Krajowego Zjazdu Komorników oraz jego organizacja,
  - 11) uchwalanie regulaminu pracy Krajowej Rady Komorniczej,

- 12) współpraca z organizacjami komorników innych krajów,
  - 13) wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa,
  - 14) wydawanie czasopisma zawodowego,
  - 15) prowadzenie działalności gospodarczej,
  - 16) budowanie, wynajmowanie i utrzymywanie wspólnych pomieszczeń magazynowych i hal aukcyjnych oraz utrzymywanie ciężkiego sprzętu transportowego.
2. W zakresie prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 15, oświadczenia woli w imieniu Krajowej Rady Komorniczej składa Prezes lub wiceprezes oraz jeden z jej członków.
  3. Krajowa Rada Komornicza może przekazać radzie izby komorniczej zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 16.
  4. Krajowa Rada Komornicza składa Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku w pierwszym miesiącu drugiego kwartału informację o stanie egzekucji.

Art. 86.

1. Izbę komorniczą tworzą komornicy prowadzący kancelarię w okręgu sądu apelacyjnego.
2. Siedzibą izby komorniczej jest miejscowość, w której ma siedzibę sąd apelacyjny.
3. Członkostwo w izbie komorniczej z mocy prawa powstaje z dniem objęcia przez komornika rewiru komorniczego i ustaje z dniem odwołania komornika. Z dniem odwołania komornik przestaje pełnić wszelkie funkcje w organach samorządu komorniczego.

Art. 87.

Organami izby komorniczej są:

- 1) walne zgromadzenie komorników izby komorniczej,
- 2) rada izby komorniczej,
- 3) komisja rewizyjna.

Art. 88.

1. Walne zgromadzenia komorników izby komorniczej są zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne walne zgromadzenie komorników izby komorniczej zwołuje rada izby komorniczej w pierwszym kwartale każdego roku.
3. Nadzwyczajne walne zgromadzenie komorników izby komorniczej zwoływane jest z inicjatywy Krajowej Rady Komorniczej na podstawie uchwały rady izby komorniczej albo na wniosek co najmniej 1/5 komorników izby komorniczej.
4. W walnym zgromadzeniu komorników izby komorniczej ma obowiązek uczestniczyć każdy członek danej izby komorniczej.

5. W walnym zgromadzeniu komorników izby komorniczej mają prawo uczestniczyć aplikanci i asesory komorniczy, jednakże nie mogą oni brać udziału w głosowaniu.

Art. 89.

1. Do kompetencji walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej należy:
  - 1) wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz członków rady izby komorniczej,
  - 2) wybór członków Krajowej Rady Komorniczej,
  - 3) wybór komisji rewizyjnej w składzie przewodniczącego i 4 członków,
  - 4) zatwierdzanie rocznego sprawozdania przedstawionego przez radę izby komorniczej i zamknięcie okresu rachunkowego,
  - 5) uchwalenie budżetu,
  - 6) uchwalenie składek na określone cele,
  - 7) uchwalenie regulaminu działania,
  - 8) opiniowanie innych spraw dotyczących komorników, o które zwróci się Minister Sprawiedliwości.
2. Walne zgromadzenie komorników izby komorniczej wybiera przewodniczącego zgromadzenia i uchwała regulamin swojego działania w głosowaniu jawnym.
3. Walne zgromadzenie komorników izby komorniczej podejmuje uchwały w innych sprawach niż określone w ust. 2 w głosowaniu tajnym.

Art. 90.

1. Decyzje walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej zapadają w formie uchwał.
2. Do ważności uchwał walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej wymagana jest zwykła większość głosów w obecności co najmniej 2/3 komorników izby komorniczej.

Art. 91.

1. Rada izby komorniczej działa w siedzibie izby komorniczej i składa się z:
  - 1) 7 osób - w izbach liczących do 100 komorników,
  - 2) 9 osób - w izbach liczących powyżej 100 komorników.
2. Rada izby komorniczej na posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swoich członków, jak również uchwała regulamin swojej pracy. Dokumenty te rada doręcza wszystkim komornikom izby komorniczej i Krajowej Radzie Komorniczej.

Art. 92.

1. Rada izby komorniczej reprezentuje izbę komorniczą.

2. Przewodniczący rady izby komorniczej reprezentuje ją na zewnątrz, kieruje jej pracami i przewodniczy na posiedzeniach. W razie nieobecności przewodniczącego, jego obowiązki wykonuje wiceprzewodniczący rady.
3. Uchwały rady izby komorniczej są wykonywane przez przewodniczącego lub wyznaczonych jej członków.
4. Oświadczenia woli w sprawach majątkowych rada izby komorniczej wyraża w formie uchwały.

Art. 93.

1. Do zakresu działania rady izby komorniczej należy:
  - 1) przygotowywanie i przedstawianie walnemu zgromadzeniu komorników izb komorniczych wniosków w sprawie tworzenia i znoszenia rewirów komorniczych oraz określenia ich siedzib,
  - 2) wyrażanie opinii w sprawie powoływania i odwoływania komorników i asesorów komorniczych,
  - 3) zlecenie asesorom komornicznym zastępowania komorników,
  - 4) nadzór nad przestrzeganiem przez komorników i asesorów komorniczych powagi i godności zawodu,
  - 5) zlecenie komornikom-wizytatorom dokonania wizytacji wyznaczonej kancelarii,
  - 6) organizowanie doskonalenia zawodowego komorników,
  - 7) organizowanie szkolenia aplikantów komorniczych,
  - 8) zarząd majątkiem izby komorniczej,
  - 9) zwoływanie walnych zgromadzeń komorników izby komorniczej i wykonywanie uchwał tych zgromadzeń,
  - 10) prowadzenie rejestrów komorników, asesorów i aplikantów komorniczych oraz rejestru kancelarii i ich siedzib w obrębie danej izby komorniczej,
  - 11) wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa i wynikających z podjętych uchwał.
2. Do zakresu działania rady izby komorniczej może także należeć wykonywanie czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 16.
3. Rada izby komorniczej przedstawia corocznie Krajowej Radzie Komorniczej informacje o rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 10.

Art. 94.

1. Uchwały rady izby komorniczej zapadają zwykłą większością głosów, przy czym w razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.
2. Do ważności uchwał rady izby komorniczej jest wymagana obecność ponad połowy jej członków.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 95.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr. 15. poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22 poz. 92 i Nr 115 poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 113, poz. 752 i Nr 121, poz. 769 i 770) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 131 w § 1 po wyrazie "pocztę" stawia się przecinek i dodaje się wyraz "komornika";
- 2) po art. 759 dodaje się art. 759¹ w brzmieniu:

"Art. 759¹. Przepisy niniejszego Kodeksu dotyczące właściwości miejscowej komorników nie uchybiają prawu wyboru komornika określonego w odrębnych przepisach.";
- 3) w art. 770 zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:

"Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi.";
- 4) art. 772 otrzymuje brzmienie:

"Art. 772. Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia wyda szczegółowe przepisy o czynnościach komorników.";
- 5) po art. 773 dodaje się art. 773¹ w brzmieniu:

"Art. 773¹. §1. W wypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik, który pierwszy wszczął egzekucję.

§2. Przepisu § 1 nie stosuje się do egzekucji z nieruchomości.";
- 6) art. 844 otrzymuje brzmienie:

"Art. 844. §1. Egzekucja z ruchomości należy do komornika tego sądu, w którego okręgu znajdują się ruchomości, chyba że wierzyciel wybierze innego komornika.

§2. Komornik, który wszczął egzekucję z niektórych ruchomości dłużnika, jest właściwy do przeprowadzenia egzekucji z pozostałych ruchomości dłużnika, chociażby znajdowały się w okręgu innego sądu.";
- 7) w art. 865:
  - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

"§1. Zajęte ruchomości nie używane, stanowiące przedmiot obrotu handlowego, komornik na wniosek strony może sprzedać przed-

siębiorcy prowadzącemu obrót takimi ruchomościami po cenach hurtowych, a gdy takie ceny nie zostaną udokumentowane, po cenach o 25% niższych od wartości szacunkowej ruchomości.",

- b) w § 3 wyrazy "placówkom handlu uspołecznionego lub innym jednostkom gospodarki uspołecznionej," zastępuje się wyrazami "maklerskim i innym".

Art. 96.

W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 98, poz. 604) w art. 44 skreśla się wyrazy "i komorników".

Art. 97.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751-753, Nr 121, poz. 769 i Nr 124, poz. 782) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule działu V skreśla się wyraz "komornicy" oraz następujący po nim przecinek;
- 2) skreśla się art. 121;
- 3) w art. 124:
  - a) w § 1 skreśla się pkt 3,
  - b) w § 3 skreśla się wyraz "komorników" oraz następujący po nim przecinek;
- 4) w art. 125 skreśla się pkt 2.

Art. 98.

W ustawie z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189) w art. 10 wyraz "wydania" zastępuje się wyrazem "doręczenia".

Rozdział 13

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 99.

1. Komornicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy stają się z tym dniem komornikami w rozumieniu tej ustawy w dotychczasowych siedzibach.
2. Komornicy prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy zespół komorników lub działalność komorniczą w innej wspólnej formie dostosują sposób prowadzenia

tej działalności do wymogów tej ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

3. Minister Sprawiedliwości doręczy komornikom akty powołania, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
4. Z dniem doręczenia komornikowi aktu powołania ustaje jego dotychczasowy stosunek służbowy.

Art. 100.

Praktykanci komorniczy, którzy złożyli z wynikiem pozytywnym egzamin komorniczy przed dniem wejścia w życie ustawy - na swój wniosek - mogą zostać powołani przez Ministra Sprawiedliwości asesorami komorniczymi, choćby nie spełniali wymagań określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3.

Art. 101.

1. Osoby, które rozpoczęły praktykę komorniczą przed dniem wejścia w życie ustawy, a nie spełniają wymagań określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3, mogą kontynuować szkolenie, a po jego ukończeniu przystąpić do egzaminu komorniczego.
2. Osoby określone w ust. 1 mogą być zatrudnione na stanowisku komornika po uzupełnieniu kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.

Art. 102.

1. Komornicy, którzy w dniu powołania na stanowisko komornika nie ukończyli 35 roku życia, mają obowiązek uzupełnić kwalifikacje wymagane w art. 10 ust. 1 pkt 3 w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy.
2. Minister Sprawiedliwości może, na wniosek prezesa sądu apelacyjnego właściwego dla miejsca działania komornika, zwolnić komornika od spełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli przemawiają za tym ważne względy społeczne lub osobiste obowiązanego.
3. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Minister Sprawiedliwości odwołuje komornika ze stanowiska.

Art. 103.

1. Komornik może odkupić majątek, stanowiący środki trwałe, prowadzonej przez siebie kancelarii nabyty z funduszy pochodzących z ryczałtu kancelaryjnego.
2. Cenę zbycia majątku, o którym mowa w ust. 1, oblicza się przy pomniejszeniu ceny rynkowej o stopień amortyzacji.
3. Prezes sądu apelacyjnego, w uzasadnionych przypadkach, może rozłożyć na raty należności za majątek, o którym mowa w ust. 1, na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Art. 104.

1. Sprawy egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy rozliczane są do dnia jej zakończenia według przepisów dotychczasowych, z tym że ryczałty kancelaryjne w całości zatrzymują komornicy bez obowiązku rozliczenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do egzekucji alimentów i innych świadczeń powtarzających się, w których opłaty i inne należności pobiera się według przepisów ustawy z zaliczeniem opłat pobranych przed dniem jej wejścia w życie, z tym że nadwyżka opłat oraz pobrane ryczałty nie podlegają zwrotowi.

Art. 105.

1. Kwota funduszu rezerwowego zgromadzona w sądzie w ramach rachunku sum depozytowych, prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów, podlega z dniem wejścia w życie ustawy przekazaniu na koszty działalności egzekucyjnej.
2. Kwoty pochodzące z nadwyżek ryczałtu kancelaryjnego, zgromadzone na rachunkach depozytowych sądów, podlegają od dnia wejścia w życie ustawy przekazaniu na rachunek Krajowej Rady Komorniczej z przeznaczeniem na:
  - 1) pożyczki inwestycyjne dla nowo ustanowionych rewirów komorniczych,
  - 2) wynagrodzenia aplikantów i asesorów komorniczych,
  - 3) inne cele wynikające ze statutowej działalności organów samorządu komorniczego.

Art. 106.

Przez okres nie dłuższy niż 2 lata od dnia wejścia w życie ustawy komornicy zachowują prawo do zajmowania w sądach dotychczas użytkowanych lokali na podstawie umowy najmu zawartej między komornikiem a prezesem sądu rejonowego.

Art. 107.

1. Prezes właściwego sądu apelacyjnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zwoła walne zgromadzenie komorników izby komorniczej mającej siedzibę w okręgu tego sądu w celu przeprowadzenia pierwszych wyborów do organów izby komorniczej oraz członków Krajowej Rady Komorniczej.
2. Minister Sprawiedliwości w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zwoła Krajowy Zjazd Komorników w celu przeprowadzenia pierwszych wyborów do organów samorządu komorniczego.

Art. 108.

1. Krajowa Rada Komornicza na pierwszym posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swoich członków, jak również uchwała regulamin swojej pracy. Dokumenty te Krajowa Rada Komornicza doręcza Ministrowi Sprawiedliwości i radom wszystkich izb komorniczych.
2. Rada izby komorniczej na pierwszym posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swych członków, jak również uchwała regulamin swojej pracy. Dokumenty te rada doręcza wszystkim komornikom izby komorniczej i Krajowej Radzie Komorniczej.

Art. 109.

Do czasu ukonstytuowania się samorządu komorniczego i jego organów, nie dłużej jednak niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, do nadzoru nad

komornikami oraz odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 110.

Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.